DAILY
اراده
دافغان نشراتي مرکزملي خپلواکه ورځپانه

سال ششم شماره چهاردهم
شماره مسلسل ۸۸۱
یکشنبه ۱۳ قوس ۱۳۸۴ هش
۳ ذوالقعده الحرام ۱۴۲۶ هـ ق
4 December, 2005

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

PROPERTY OF ACKU
AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER AMRC

تجلیل از روز بین المللی معلولین و معیوبین به خشونت انجامید

در حالیکه مقامات دیروز از روز بین المللی معیوبین و معلولین تجلیل بعمل میاوردند گروهی از معیوبین خشمگین در کابل در خیمه لویه جرگه جای که محفل رسمی از سوی وزارت امور شهدا و معلولین برگذار شده بود تجمع کرده و مقامات دولتی بخصوص مسولان وزارت امور شهدا و سخنرانی کنند شماری مغلولین را متهم به سو ازاعتراض کنندگان تهدید کرده اند که اگر بخواست انان مبنی بر برطرفی وزیر امور شهدا و معولین و همچنان به مشکلات شان رسیدگی صورت نگیرد انان خود را اتش خواهند زد مقامات دولت تاکنون درمورد این درخواست معیوبین پاسخ نداده اند.

نن په کابل کې لویه نړیواله غونډه کیږي

د افغانستان په پلازمینه کابل کې به نن یکشنبې په ورځ (د لیندۍ ۱۳ د دسمبر ۴) د سیمه ییزې اقتصادي همکارۍ یوه لویه غونډه پیلیږي چې دوه ورځنۍ به وي د دغې غونډې مشري به افغانستان او برتانیا په ګډه کوي. برتانیا په دغه غونډه کې د نړۍ د ۸ تر ټولو ستره صنعتي هیوادونو د ټولنې د مشرتابلې له دریځه په دې غونډې کې برخه اخلي.

په نورو برخه والو کې به د افغانستان شپږ ګاونډي، پاکستان، چین، ترکمنستان، ازبکستان، تاجیکستان او ایران وي. ۴مخ

سرمقاله

ولې د ترانسپورت کرایې تر څارنې او کنترول لاندې نه نیول کیږي؟

زمونږ په هیواد کې نن سبا د ازاد بازار سیستم په حرکت کې دی او دغینو اقتصاد پوهانو په وینا د آزادبازار سیستم د ټولنې په ګټه د پلورونکو ترمینځ یوه سالمه سیالی رامنځته کولای شي.

خو زمونږ د وروسته پاتې والی اونه څارنې نتیجه په دې برخه کې دا را منځته شوې چې د ازاد بازار د سیستم له اصولو څخه دخپل خان په ګټه اودهیوادوالو په زیان حرکتونه پیل شوی دی. نه یوازې دا چې دهرې ورځې په تیریدو سره دخوراکی او استهلاکی توکو نرخونه په خپل سر دبیلا بیلو پلمو په وړاندې کولو سره لوړیږي بلکې دسړکال په اوږدو کې او ان تر اوسه پورې نه یوازې په کابل ښار کې بلکې په لویو لارو اود ولایاتو له مرکز څخه تر ولسوالیو او قریو پورې د ترانسپورت کرایې لوړیږي او لوړې شوي دي. د ترانسپورت ځښتنان په دې برخه کې د ټیلو هغه لوړه شوې بیه ستر علت بولي چې د ټیلو درا واردوونکو دمشترکو غونډو په جوړیدو کې تثبیت کیږي. او په احتمالي ډول د ټیلو د ارزان کیدو په صورت کې هم د ټیلو او ترانسپورت کرایې پاتې کیږي.

د ټیلودبیو د لوړوالی په پام کې نیولو سره سره بیا هم چې کومې کرایې د ترانسپورت لپاره ټاکلی شوی دی تر هغې ډیروان ګام پورته کوي.

د موټرو ځښتنان د کرایو لوړوالی د ټیلو د واردوونکو دشریکو غونډو د پریکړو پر بنسټ بولي خو پخپله هم دخپلې اتحادیې له لارې د لوړې کرایو داخیستلو په برخه کې ډله ییز تصمیم نیسي. خو ځلې ددغو خپل سرۍ کرایو د لوړیدو په برخه کې شکایتونه وشول خو دمسوولینو او موظفینو له خوا په دې برخه کې څه اجرات نه دی شوی. د سپرلیو لپاره له ستونزو ډکه ده چې د منزل له پای ته رسیدو وروسته په ډوند ارګانونو او موظفینو پسې وګرځي او که څوک ګرزیدلی څه مثبته نتیجه یې نه ده ورکړې د دولت دموظفینو او دلارو د ترافیکو دنده ده چې کرایې کنترول او سرغړونکو ته یې سزاګانې ورکړې او که چیرې د ازاد بازر سیستم او خپل سرۍ په همدې ډول له کنترول او څارنې پرته پرېښودل شي ویلای شو چې نه یوازې به د خلکو اقتصاد ته ګوزار ورکړل شي بلکې د دولت مفهوم ا وشته والی به له سوال او پوښتنې سره مخ کړي او یوه ستره ګډوډي به د آزاد بازار ترمنځ را داخله او زیاته شي.

د نوبهار په ولسوالۍ کې اړه کورنیو ته د مرستې ویش

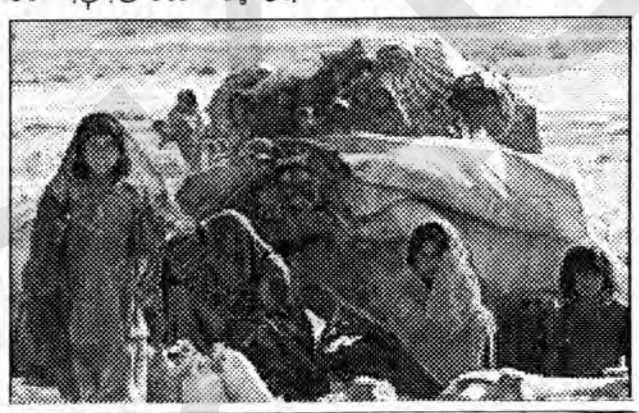

د نوبهار په ولسوالۍ کې انتلاقي خواکونو اړوکورنیو ته دخوراکي توکو او تودو جامو دویشلو لړۍ پیل کړې ده تیر ژمی چې په هیواد کې د واورو ډک ژمی و چې د دې واورو له املې د ډیرو والا تونو لرې پرتې سیمې دخوراکي توکو کمبود سره مخ شوې په دې لړۍ کې یو هم د زابل ولایت و چې د لرې پرتو سیمو تګ او راتګ یې له مرکز سره د ډیرو واورو له وجې له ستونزو سره مخ کړې وو او د لرې پرتو سیمو اوسیدونکې یې د خوارکي توکو له کمبود او نشتوالي سره مخامخ شول ۴مخ

جناب آقای حامد کرزی:
رئیس محترم جمهوری اسلامی افغانستان

با سلام و تحیت، فرارسیدن بیست و هشتم نوامبر ((روز سازمان همکاری اقتصادی (اکو))) را به جنابعالی دولت و ملت دوست و بردار جمهور اسلامی افغانستان تبریک می گویم.

این روز که یاد اور پیوستن اعضای جدید به سازمان همکاری اقتصادی (اکو) می باشد. فرصت مناسبی برای تبادل نظر و یاداوری مسولیت و تعهد کشور های عضو به اجرای تصمیمات اتخاذ شده در طی چند سال گذشته بخصوص عهدنامه از میر وند چشم انداز اکو می باشد. ص۴

رفت و آمد ازمرزسپین بولدک آغاز شد

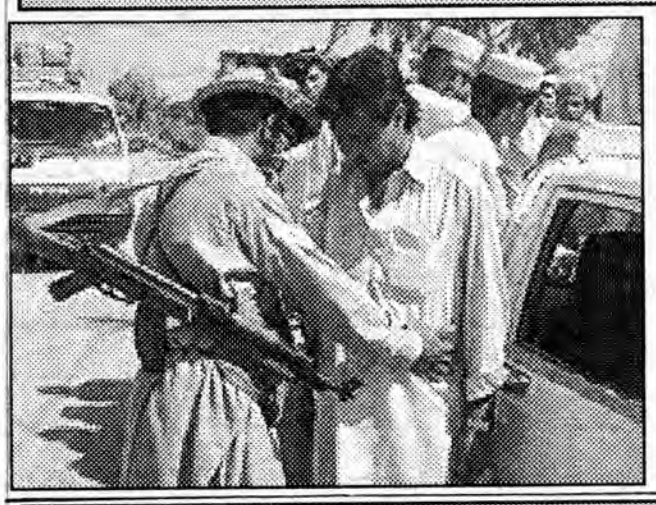

سرحد میان افغانستان و پاکستان در منطقه سپین بولدک ولایت کندهار بعد از دو روز مسدودی مجدداً باز گردید و بار دیگر رفتو آمد و از این بندر مهم میان این دو کشور را آغاز گردید. ص۴

یو مړ او پنځه تپیان

دهلمند دنوزاد په ولسوالی کې ددولتی ځواکونو او مخالفینو ترمنځ نښته وشوه ددغې نښتې په هکله دهلمند د امنیې قوماندان مل پاسوال عبدالرحمن ویلی چې ددې نښتې له امله یو دولتی سرتیری وژل شوی او پنځه نور تپیان شوي دغه نښته تیره ورځ غرمه مهال رامنځ ته شوې ده

عبدالرحمن زیاتوی چې دمخالفینو څخه بواخې یو سراچه موټر پاتې دی هغه وړاندې وویل د پیښې په ترڅ کې څوک نه دی نیول شوی خو پلټنې پرې روانې دي ددوی ددغې برید په پر طالبانو واچوله خو خپله طالبانو تر دې مهاله دبرید په هکله څه نه دی ویلی

چهار کشته در حمله شورشیان در جنوب افغانستان

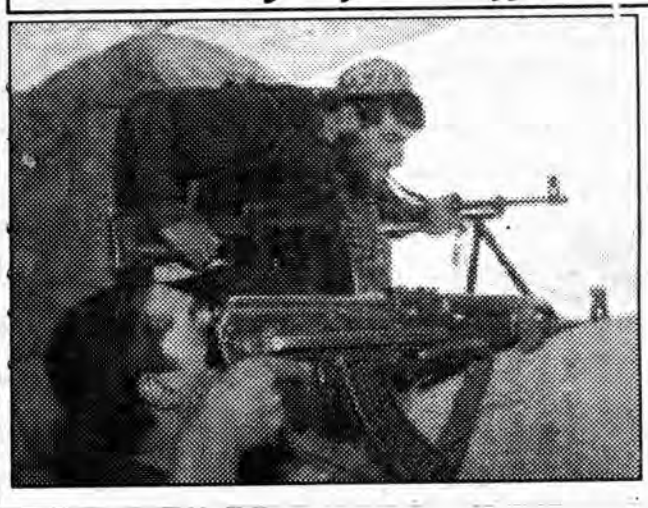

مقامات دولت می گویند که شبه نظامیان، یک مقام محلی و سه افسر پولیس را در دو حمله جداگانه در جنوب افغانستان کشته اند

عبیدالله خان معاون اداره پولیس قندهار گفت که یک بمب کار گذاشته شده در زیر موتر حیات الله پوپل ولسوال شاه ولی کوت باعث کشته شدن این مقام دولتی شد ص۴

سه کشته و سه زخمی بجا گذاشت

در یک حادثه ترافیکی در ولایت زابل در جنوب کشور حد اقل سه تن از افراد وابسته به یک قوماندان پیشین محلی کشته و سه تن دیگر جراحت برداشتند همه قربانیان حادثه افراد وابسته به ملا نقیب الله اخند یکی از قوماندانان معروف جهادی در ولایت کندهار است که در منطقه نورک ولایت زابل دچار این حادثه شده اند شاهراه تازه بازسازی شده کابل کندهار همواره شاهد حوادث ترافیکی فراوانی است.

دستگیری فرد مظنون

در ولایت خوست افراد پولیس بعد از یک حادثه بم گذاری یک فرد مشکوک را باز داشت کرده اند فرد بازداشت شده وسیله کنترول از راه دور بم با خود داشته است این شخص بعد از انفجار یک بم که روز گذشته رخ داد وهدف ان سربازان اردوی ملی بود دستگیر شد پولیس میگوید که شخص مظنون بر علاوه وسیله انفجار یک تیلفون ستلایت نیز باز خود داشته است هویت مظنون بازداشت شده هنوز مشخص نشده است.

سید اسحق گیلانی:

رئیس پارلمان کسی میتواند باشد که دستش به خون مردم الوده نباشد

خوانندگان محترم!
محترم سید اسحق گیلانی رهبر نهضت همبستگی ملی افغانستان یکی از چهره های مطرح سیاسی، اجتماعی و روحانی در چند دهه اخیر کشور بوده و فعالیت های چشمگیری در عرصه حل سیاسی قضایای افغانستان در یک دهه اخیر داشته است نامبرده در انتخابات پارلمانی با بدست اوردن بیشترین ارا از ولایت پکتیکا به پارلمان کشور راه یافته و به اساس فیصله حزب خویش به ریاست پارلمان کشور نیز کاندید گردیده است.
اداره روزنامه اراده ضمن مصاحبه دیدگاه ها و نظریات ایشانرا پیرامون پاره ای از مسایل سیاسی و مربوط به حیات پارلمان کشور جویا شده است که اینک متن انرا بدون هر گونه تصرف روبروی شما می نهم.

د هیواد د ملی شورا درانه وکیلان کولای شی چې دملی شورا او مشرتوب په هکله یی خپلی نظر یی او اندونه د ارادی ورځپانې ته د خپریدو له پاره راولیږی.

سوال: لطف فرموده پیرامون انگیزه های نامزدی خویش به ریاست پارلمان کشور معلومات دهید؟

جواب: طوری که شما و همه اگاهی دارند بنده متعلق به یک جریان سیاسی بوده و تصمیم کاندیدی ام را در انتخابات پارلمانی نیز شورای اجرائیه نهضت همبستگی ملی افغانستان اخذ نموده بود نهضت همبستگی ملی افغانستان از بدو تاسیس خویش علمبردار راستین مردم سالاری و تامین حاکمیت ملی در کشور بوده و از هر رویدادی که پیام اور دموکراسی واقعی و شرکت مردم در تصمیم گیری های سیاسی باشد با تمام نیرو پشتیبانی مینماید به نظر ما پارلمان افغانستان باید از مدیریت فراگیر سیاسی برخوردار بوده و نمادی از گرایش های سمتی، لسانی، نژادی، مذهبی و جنسی نباشد تا بتواند شورای ملی کشور رابه عنوان مجمع سالم و نماینده تام مردم افغانستان سمتدهی نموده و صلاحیت علمی و عملی انرا در قسمت حل مسایل مربوط به سرنوشت ملت به اثبات رساند. از انجا یی که نهضت همبستگی ملی افغانستان جریان سیاسی مرکب از تمام اقوام مذاهب و اقشار جامعه بوده وهمه میدانند که ما و جریان سیاسی ما از هرگونه عصبیت مبری میباشد. نماینده های اقوام مختلف مردم و شماری قابل ملاحظه از اعضای ولسی جرگه ضمن تماس ها وصحبت ها با اراکین نهضت همبستگی ملی افغانستان چنین پیشنهادی را ارایه نموده بودند همان بود که نهضت همبستگی ملی افغانستان پس از بررسی های همه جانبه تصمیم اتخاذ نمود تا بنده را کاندید ریاست پارلمان افغانستان نماید و من این تصمیم نهضت را با کمال افتخار می پذیرم.

سوال: شما از موضعگیری حزب تان در رابطه به از میان بردن انواع تبعیض و تعصب صحبت کردید اما رفهایی شنیده میشود که گویا نماینده های مردم در ولسی جرگه محور هایی را به اساس تعلقات مذکور به میان خواهند اورد شما درین زمینه چه دیدگاهی دارید؟

جواب: به عقیده ما تعصبات قومی، لسانی، سمتی، جنسی وغیره پدیده بر خواسته از جامعه مانبوده بلکه با نیت های شوم از بیرون مرز ها وارد کشور گردیده و باور دارم که هیچگاه ازعمق و وسعت ریشه های اجتماعی بر خوردار نخواهد گردید. من به این باور نیستم که نماینده های منتخب مردم رابه گروه و سمت بندی ها تقسیم نمائیم به نظر من مردم با سپردن رای اعتماد هویت تازه ملی به نماینده های منتخب خویش بخشیده اند و اعضای پارلمان باید این هویت رانگهدارند. مابه این باور وارد پارلمان خواهیم شد و انشاء الله در میدان عمل به اثبات خواهیم رسانید که جمع کثیری از وکلای پارلمان با ما یکجا ثابت خواهند کرد که به اساس تعلقات قومی، لسانی، سمتی و جنسی نه بلکه بر اساس منافع ملی و تشکیل مدیریت سالم ملی در پارلمان رای خواهند داد.

سوال: با انکه تعداد زیادی از مردم از دستبردها در پروسه انتخابات شکایت داشته و باور ها به پارلمان اینده منحیث شوری راستین ملی ضعیف به نظر میرسد شما اینده پارلمان و پذیرش فیصله های انرا از جانب مردم چگونه ارزیابی میکنید؟

جواب: شکی نیست که میزان دستبرد ها در انتخابات پارلمانی خیلی ها بلند رفته و اعتماد مردم به انتخابات و پارلمان اینده افغانستان را ضعیف و ناپایدار کرد زیرا به چشم سرمشاهده کردند که نماینده های مورد اعتماد شان ازحق نمایندگی مردم در پارلمان محروم گردیدند اما به عقیده من یگانه راهی که برای زنده نمودن اعتماد مردم وجود دارد اینست که پارلمان در مشاورت تمام با مردم عمل نموده و به اثبات رساند که فیصله های ان رنگ گرفته از خواسته های مردم است نه دساتیری که از مراجع دیگر دریافت میکند. فکر میکنم مردم بالای شورایی اعتماد خواهند کرد که به مردم خود اعتماد داشته و به جای فکر فرمانروایی به مردم به فکر خدمت و اطاعت از مردم خود باشد.

سوال: به عقیده شما تشکیل پارلمان و کار کردهای ان تا چه اندازه مخالف عملکرد های حکومت و رئیس جمهور خواهد بود و ایا کشمکش هایی درمیان این دو قوه به میان نخواهد امد.

جواب: به عقیده من به میان امدن پارلمان قوای سه گانه دولت را تکمیل می نماید و طبیعیست که این امر باید اصلاحاتی را در پی داشته باشد تا به انارشی موجود در عرصه های اقتصادی سیاسی اداری و اجتماعی پایان دهد اما من به هیچ صورت باور ندارم که تنش درمیان پارلمان و قوه اجرائیه وجود داشته باشد. مردم یکسال قبل به پای صندوق های رای رفته و رئیس جمهور خویشرا انتخاب نموده اند. برای عملی شدن مفردات دموکراسی و احترام به ارای مردم لازم است تا رئیس جمهور میعاد خدمت خویش را به انجام رساند زیرا هر تحولی که بقای نظام را الی معیاد معینه ان از جانب مردم تهدید نماید در واقع ریشه های دموکراسی در افغانستان را تهدید میکند و ما به هیچ صورت موافق ان نیستیم اما اگر شخص یا اشخاصی در دولت اهلیت دوام وظایف خویشرا نداشته و مورد پذیرش مردم نباشند، اصول مردم سالاری و دموکراسی حکم میکند تا موافق به میل مردم پست های خویشرا به شخصیت های با اهل وطندوست و مورد اعتماد و مردم خالی نمایند.

سوال: به عقیده شما پارلمان کشور در مراحل نخست کار با چگونه چالش ها روبرو خواهد بود؟

جواب: پارلمان افغانستان در شرایطی پا به عرصه هستی می نهد که کشور با بحران های قابل ملاحظه در عرصه های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی روبرو میباشد و مردم بی صبرانه انتظار دارند تا ابتکارات پارلمان به این بحران ها نقطه پایان گذارد. از همه اولتر کشور ما به برنامه ریزی های سالم سیاسی نیاز دارد تا از حجم تنش ها کاسته و زندگی در فضای مصوونیت برای هموطنان مانرا ضمانت نماید برنامه های ریخته شده درین خصوص باید مورد بررسی مجدد قرار گرفته و طرح های ویژه بمنظور بلند بردن سطح موثریت ان ریخته شود.

درمیدان اقتصاد مردم انتظار دارند تا دولت با رویدست گرفتن برنامه های کاری در قسمت رفع مشکلات حادی که ازین ناحیه دامنگیر انها ست اقدامات سودمندی رارویدست گیرد مردم ما از سطح خیلی ها پائین درامد، بیکاری و سایر پدیده ها رنج میبرند و باید از دولت خود چشم امید داشته باشند که به مشکلات ایشان نکته پایان گذارد.

به همین گونه کمبود و نبود خدمات اجتماعی و سایر مشکلات دیگر همه و همه مسایل پیچیده و در خور توجه و ژرفنگریست که باید دولت و به ویژه پارلمان منحیث قوه قانونگذار و حسابگیر پیرامون ان بیاندیشد.

سوال: حرف هایی پیرامون غیر متجانس بودن پارلمان و گرد امدن چهره های مخالف هم در ان وجود دارد. به نظر شما این امر اینده پارلمان را منحیث مرجع تصمیم گیرنده پیرامون مسایل مهم مربوط به سرنوشت ملت تهدید نخواهد کرد؟

جواب: طوری قبلاً نیز اشارتی داشتم اعتماد مردم به وکلای پارلمان درواقع اغاز فصل تازه ای در حیات سیاسی انها ست انها دیگر این موضوع را درک میکنند که مردم و شرایط حاکم بر کشور تحمل برداشت اختلافات گذشته را ندارد. تشکیل پارلمان مفهوم گذشت از مرحله اختلاف ورسیدن به مرحله توافق را دارد. از سوی دیگر موجودیت تفاوت نظر میان افراد در بسا از مسایل یک امر کاملاً طبیعی میباشد اما اختلاف نظر از خود اداب و دستور هایی دارد که باید تمام مردم انرا رعایت نمایند. در کنار ان احترام به اصول جمهوریت ایجاب می نماید که نظر جمهور یا اکثریت مردم مورد احترام و پذیرش باشد به خصوص که ما رهنمایی نیک یعنی دستور های مردم را با خود داشته و خواست انها را ملاک عمل قرار دهیم

سوال: شما چگونه شخصیتی را واجد شرایط ریاست پارلمان کشور میدانید؟

جواب: به عقیده من پارلمان درمیان قوای سه گانه دولت مهتمرین قوه بوده و با در نظر داشت این اهمیت باید اداره سالم، پاک، با استعداد و دلسوز به وطن و ملت داشته باشد بصورت مشخص پیرامون ویژگی های رئیس پارلمان باید بگویم که شخص مسلمان ، افغان دلسوز مردم، اگاه از مسایل سیاسی ، عاری ازتبعیض و تعصب و دارای اهلیت کافی کاری بوده دستایش به خون مردمش الوده نباشد. در جنگ های داخلی سهم نگرفته باشد مرتکب جنایات جنگی و خیانت به ثروت های ملی نگردیده باشد.

سوال: شما حضور زنان در پارلمان کشور را چگونه ارزیابی می نمائید؟

جواب: این نخستین بار است که زنان با کمیت قابل ملاحظه ای در ولسی جرگه و مجلس سنای کشور حضور می یابند. من از ین رویداد به عنوان پی امد نیک و مثبت روند اصلاحات در کشور استقبال می نمایم اما سوال عمده و اساسی عبارت از کیفیت حضور زنان در شورای ملی کشور است. امید وارم ان عده ازخواهرانی که به پارلمان و مجلس سنای کشور راه یافته اند از همه اولتر در تشر یک مساعی با مردان در جهت حل مسایل سیاسی مربوط به سرنوشت ملت گام برداشته و حضور قشر اناث را در میدان سیاست نیرو و توان بیشتر بخشند زیرا نیم نفوس کشور را زنان تشکیل میدهد و حضور انان در صحنه سیاسی باعث تقویه ثبات سیاسی و روند اصلاحات در کشور میگردد.

سوال: به عنوان یک نماینده منتخب مردم عنوانی مردم و سایر نماینده های ملت در پارلمان چه پیامی دارید؟

جواب: از شما سپاسگذارم که با این پرسش تان مرا فرصت دادید تا قبل از همه از مردم خود به ویژه مردم شریف ولایت پکتیکا امتنان نمایم که مرا به خدمت گذاری خویش برگزیده اند. سپس ازتمام ملت با شهامت افغان می طلبم تا نماینده های خویشرا در هیچ میدان تنها نگذاشته و پیوسته انها را در راه ایفای مسوولیت های ایشان یاری رسانند همچنان ملت باید بر جمله کار کرد های دولت منجمله پارلمان نظارت داشته و حضور خویشرا در صحنه سیاست ضمانت نماید. همچنان نماینده های مردم باید رای مردم را که سبب انتخاب انها گردیده ، محترم شمرده و وعده هایی را که به ملت سپرده اند عملی نمایند تا پارلمان با حمایت مردم و مردم با حمایت پارلمان قادر به حل مشکلات ملی در سایه مردم سالاری گردند.

رانلونکی د ځوانانو ده
متصدی: ناصر بشر

'یک میلیون' معتاد در کشور

سازمان ملل متحد و وزارتهای مبارزه با مواد مخدر و صحت کشور اعلام کرده اند که شمار معتادان به مواد مخدر در کشور، افزایش یافته است.

در یک کنفرانس مطبوعاتی در کابل اعلام شد که بر اساس بررسی هایی که به تازگی انجام شده نزدیک به یک میلیون تن در کشور معتاد به یکی از انواع مواد مخدر هستند.

این بررسی ها نشان می دهد که در میان انواع مواد مخدر، تریاک بیشترین استفاده را در افغانستان دارد.

مقامات در کشور در حالی از افزایش شمار معتادان در کشور خبر می دهند که بر اساس برخی گزارش های منتشر شده، تولید مواد مخدر کشور، ۲۱ درصد کاهش یافته است.

جنرال خداداد معاون وزارت مبارزه با مواد مخدر گفت: ۸۰۰ درصد معتادان در کشور را مردان، ۱۳ درصد زنان و ۷ درصد را کودکان تشکیل می دهند.

او افزود که در مناطق شمالی استفاده از تریاک در میان مردان و کودکان بیشتر رواج دارد.

این مقام افغان، اشتغال مردان به کارهای سنگین را عامل اصلی روی آوردن آنها به مواد مخدر دانست و گفت که در برخی موارد برای درمان کودکان بیمار نیز، از تریاک استفاده می شود.

دروبس بدنبرگ یک تن از مسئولان اداره مبارزه با مواد مخدر سازمان ملل متحد نیز گفت که ۱۵ درصد معتادان در کشور، به زرق (تزریق) مواد مخدر می پردازند.

به گفته خانم بدنبرگ، این روش استفاده از مواد مخدر، نگرانی از گسترش ویروس اچ آی وی و بیماری ایدز را افزایش داده است.

در این بررسی ها به انگیزه های افزایش اعتیاد در کشور اشاره نشده است، اما به باور برخی از کارشناسان، بیکاری و انتقال اعتیاد توسط مهاجرین افغان از کشورهای همسایه، می تواند در افزایش شمار معتادان موثر بوده است.

افزایش شمار معتادان با توجه به امکانات محدود در زمینه درمان و کمبود محلهای مناسب نگهداری آنان می تواند یک موضوع نگران کننده برای مقامات باشد.

افغانستان از مصرف میلیون ها دالر به منظور مبارزه با کشت و قاچاق مواد مخدر هنوز یکی از صادر کننده گان این مواد در سطح جهان خوانده می شود.

قبایلي سیمې او نابللی مبلمه، ایډز

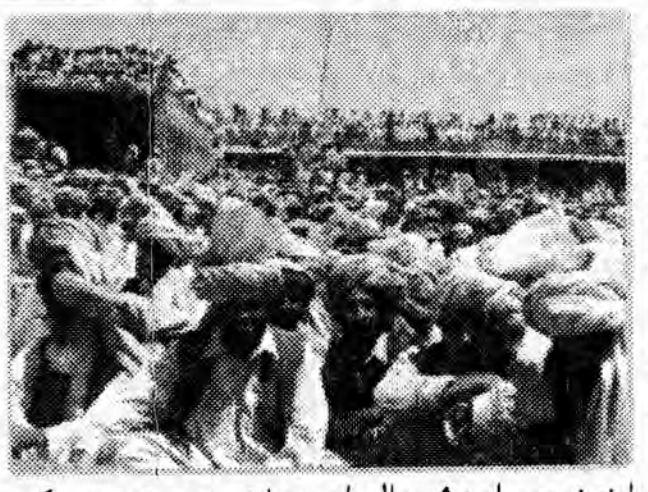

د پاکستان د صوبه سرحد او د مرکز تر انتظام لاندې د قبایلي سیمو په منځ کې پروت د هنګو ۵۰ کلن اوسیدونکی وقعت شاه په ایچ آی وي/ایډز ککړ دی وایي.

«حکومت هیڅ نه دي راکړي له تېرو دوو کلونو راهیسې په ژمنو ګزاره کوو. د ایډز درمل ګران دي او موږ ماشومان هم ساتو بس د ژوند ورځې او شپې دي چې شمارم یې.»

له ۹ کالو راهیسې د ایډز په ناروغۍ اخته وقعت شاه خکه نېکبخته دی چې په پېښور کې د پاکستان د کلیوالو سیمو د پراختیا د پروګرام په نامه له یوې غېرې حکومتي اداري سره په کوهاټ کې د ایډز د مخنیوي په پروژه کې د یو مسئوول په توګه کار کوي او کله ناکله د درملو ترلاسه کېدو چانس ومومي.

خو په صوبه سرحد په تېره بیا په قبایلي علاقو کې د ایډز ناروغان چې په کې ماشومان او ښځې هم شاملې دي له هر ډول درملنې څخه بې برخې دي.

د سرحد ایډز کنټرول پروګرام په وینا دا وخت په صوبه سرحد کې ۴۲۰ د ایډز ناروغان دي چې په کې په سلو کې ۷۰ له قبایلي سیمو سره تړاو لري.

په قبایلي سیمو کې د ایډز زیاتره ناروغان د کرمې اینجنسۍ او د شمالي او جنوبي وزیرستان اوسیدونکي دي.

د نوموړي پروګرام یو چارواکی ډاکټر بلال احمد وایي چې دا وخت په قبایلي سیمو کې د ایډز په اړه وضعه خکه ډېره د اندېښنې وړ ده چې هلته د ناروغۍ د مخنیوي او درملنې په اړه پراخ پلان نه دی جوړ شوی او جدي کار نه کېږي.

د ده په وینا که چېرې دې لور ته پام ونشي نو وېره ده چې په قبایلي سیمو کې به د ایډز ناروغي په سلو کې ۵ یا ۱۰ نوره هم زیاته شي.

د قبایلي سیمو ډېر وګړي په خلیجي هېوادونو په تېره بیا ابوظبي او دوبۍ ته د کار لپاره خي او د ډاکټر بلال په وینا له وخت تېرېدو سره دغه کسان په جنسي اړیکو کې ښکېل شي او د ناپوهۍ له وجې د ایډز په ناروغۍ اخته شي.

ډاکټر بلال زیاتوي چې په خلیجي هېوادونو کې هر کال د بهرنیانو د وینو معاینه کېږي او کله چې له معاینې وروسته په یو کس کې ایډز تشخیص شي نو هغه سمدلاسه خپل هېواد ته ولېږل شي او د ده په وینا په دې لړ کې ډېر کسان پاکستان ته رالېږل کېږي.

ډاکټر بلال وایي چې له راستنېدو وروسته دغه کسان د ټولنیز فشار او شرم له لاسه د ایډز د ناروغۍ حال نه وایي او د ایډز وایرس خپلو مېرمنو ته انتقال کړي.

ډاکټر نصرین د ایډز کنټرول پروګرام مرستیاله مشره ده. دا وایي چې په قبایلي سیمو کې ان پورې کورنۍ په ایچ آی وي ایډز ککړې دي خو له شرمه او وېرې حال نه وایي.

د ډاکټر نصرین دغه خبره په کوهاټ کې د پاکستان کلیوالو سیمو د پرمختیایي پروګرام د ایډز د پروژې مسوولې مېرمن غزاله هم تائیدوي.

مېرمن غزاله وایي چې د ټولنیز فشار له کبله د ایډز معلوم شوي ناروغان په روحي ناروغۍ هم اخته دي.

دې د یوې ښځې بېلګه وړاندې کړه او ویې ویل چې دوی یوه ښځه په کوهاټ کې وموندله چې له تېرو ۱۰ کالو راهیسې د ایډز په ناروغۍ اخته وه خو د خسرګنې له وېرې یې خپله ناروغي پټه ساتلې وه.

مېرمن غزاله وایي دغې ښځې ورته وویل چې د کورنۍ غړي ورسره روغبړ نه کوي او ددې د لاس خواړه نه خوري او ان پخلنځي ته یې هم نه پرېږدي.

دا یوازنیی ښځه نه ده چې د کورنۍ او ټولنې لخوا له توپیریزې کړنې سره مخامخ ده بلکې وقعت شاه هم ګیلمن دی چې کلیوال ورسره له لیدو کتو ډډه کوي او پسې شا ورته ګناهګار وایي.

که څه هم حکومت د ایډز د مخنیوي اداره جوړه کړې ده خو عملي کار یې ډېر کم تر سترګو کېږي.

له ټولنیز فشار پرته د علاج لپاره درمل او ان د وینې د معاینې اسانتیاوې هم ناروغانو ته ترلاسه نه دي.

د قبایلي سیمو د ایډز د مخنیوي د اداري مشر ډاکټر افتخار علي دلیل وړاندې کوي چې په قبایلي سیمو کې کار کول ډېر ګران دی خکه هلته په جنسي موضوعاتو کنډوم یا پوکنۍ او نورو جنسي تکو باندې د ټولنیز فشار لاملې خبره نشي کېدای.

د ده په وینا حکومت به د دیني عالمانو او قبایلي مخورو په ملاتړ ډېر ژر د ایډز د مخنیوي په لړ کې خلکو ته د پوهنې کمپاین پیل کړي.

د ده په وینا له خلیجي هېوادونو څخه د راتلونکو کسانو د وینې د معاینې په پرېکړه به هم ژر ترژره په عمل کې شروع شي.

هسې که وکتل شي دا وخت د قبایلي سیمو د ایډز کنټرول پروګرام او د سرحد ایډز کنټرول پروګرام پرته په لوی شمېر کې غېر حکومتي سازمانونه د ناروغۍ د مخنیوي لپاره کار کوي چې د کارکوونکو شمېر یې د صوبه سرحد او قبایلي علاقو د ۴۲۰ ناروغانو تر شمېر زیات دی خو بیا هم د ایډز په هکله د پوهنې او درملنې کار ډېر اغېزمن نه دی او د ایچ آی وي ایډز درمل تر اسلام اباده پورې د رارسېدو سربېره هم تر اوسه اړینو ناروغانو ته نه دي رسېدلي.

داسې برېښي چې ترهګري او ایډز دواړه قبایلي سیمو ته راوارده شوي توکي دي چې د یوه د درملنې لپاره د پاکستان اویا زره عسکر رسېدلي دي خو د بل (ایډز) لپاره ښایي زیات فعالیت خکه نه ښکاري چې له دې سره د پاکستان نړیوال سیاسي ارزښت نه زیاتېږي.

مصري سندرغاړې ناندریوته لار پرانیسته

ځرنګه چې د تلویزون له لوړ سپېکر ځخه د خوږې مصري مستي سندري غږ اوچت شي د تلویزون پر پرده نیمه لوځه نځاګره راښکاره شي.

د موسیقۍ دغه ډول وډیوګانې د ځوانانو د خوښۍ په رستورانتونو، هټیو او ډیسکو یا د نځا په کلبونو کې غږول کیږي.

ځرنګه چې نوماندې ښځینه ستوري په لږو جامو کې راښکاره شي، د مصریانو تر منځ ناندرۍ راولاړوي خکه چې زیاتره یې مسلمانان دي.

روبي له ګردو ځخه نوماندې ستوري ده.

دا د مصر ده او په سندرو کې یې د لوځو نځا ګانو له کبله د هغه هیواد پارلمان څو ځلې پر هغې د بندیز غوښتنه کړې ده.

۲۵ کلن رافیل د روبي مینه وال دی. دی وایي:

«روبي مې ډېره خوښېږي. روبي داسې ګاډۍ کوي لکه ځوک چې یې نه وینې. هغه له کمرې ځخه هیڅ ویره نه لري داسې بریښي لکه هغه چې ځان ته ناڅي.»

د ډېرو ځوانانو په خبره تر اوسه روبي ډېرې پولې ماتې کړې دي.

۱۷ کلن احمد عصمت وایي:

«هغه خپل وجود په ناسمه توګه کاروي - که د هغې په وډیوګانو کې کومه لوځه نځا نه وي هغه نه مشهوریږي، ډېر داسې خلک شته چې د روبي وډیو ګانې یې نه خوښېږي. کله چې د روبي نوی وډیو بازار ته راشي نو داد ځوانانو ترمنځ د خبرو موضوع وګرځي. ځوانان راغونډېږي او هغه ګوري.

د روبي پروډیوسر شریف صابري لپاره دا نوي خبرې نه دي.

هغه وایي چې روبي د وډیوي هنروالې ده، لوځه نځا خو ډېره ښه ده خو کله چې هغه ناڅي له دې هم وراوړي او ښایسته کیږي.

ایران از روسیه راکت ضدموشک خرید

روزنامه اقتصادی وداماستی که در روسیه چاپ می شود از قراردادی میان دولتهای ایران و روسیه خبر داده است که بنابرآن، ایران ۲۹ دستگاه راکت ضدموشک از نوع تور - ام ۱ از روسیه خریداری می کند.

آن گونه که این روزنامه نوشته موشکها به سفارش یونان ساخته شده بوده اما گویا به دنبال انصراف یونان از خریداری آنها، ایران خریدار این راکتها شده است.به گزارش خبرگزاری روسی اینترفاکس، فروش موشکهای تور ام - ۱ به ایران در چارچوب قراردادی یک میلیارد دالری صورت می گیرد که ماه نوامبر گذشته امضا شده و این موشکها در فاصله سالهای ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۸ میلادی به ایران تحویل داده خواهد شد.

موشکهای تور ام - ۱ یا "سیستم های متحرک موشکی ضد هوایی" در رده سلاحهای متعارف بقه بندی می شوند و خریدوفروش آنها مغایرتی با موازین بین المللی ندارد اما یقیناً می توانند از تأسیسات اتمی ایران در برابر حملات موشکی یا بمباران احتمالی محافظت کنند. این موشکها می توانند تا ۴۸ هدف را در ارتفاع شش هزار متری ردیابی کنند و دو هدف را در آن واحد مورد حمله قرار دهند. دولتهای ایران یا روسیه هنوز هیچ واکنشی به گزارشهای روزنامه وداماستی و خبرگزاری اینترفاکس در مورد فروش موشکهای تور ام - ۱ به ایران نشان نداده اند اما این گزارشها و اینکه چنین معامله ای بخشی از قراردادی بزرگ به منظور تجهیز بیشتر اردوی ایران باشد در اسرائیل و آمریکا مایه نگرانی شده اند.

چنین گزارشهایی در شرایطی منتشر می شود که ایران به دلیل برنامه اتمی اش تحت فشاری بین المللی تحت هدایت آمریکا قرار دارد. اسرائیل چندی پیش به قرارداد فروش موشکهای ضدهوایی از روسیه به سوریه اعتراض کرده بود و تصادفاً در همین هفته ای که گزارشهای مربوط به دادوستد تسلیحاتی میان ایران و روسیه منتشر می شود اسرائیل نیز راکتهای ضدهوایی ارو (پیکان) خود را آزمایش کرده است.

آریل شارون، صدراعظم اسرائیل، در هفته گذشته بار دیگر بر نگرانی خود نسبت به برنامه اتمی ایران تاکید کرده بود.

به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس شان مک کورمک، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا، درباره گزارش معامله ایران و روسیه گفت: "در این مرحله ما درحال ارزیابی این گزارش ها هستیم".

او افزود هنوز نمی تواند این گزارش ها را تصدیق کند.

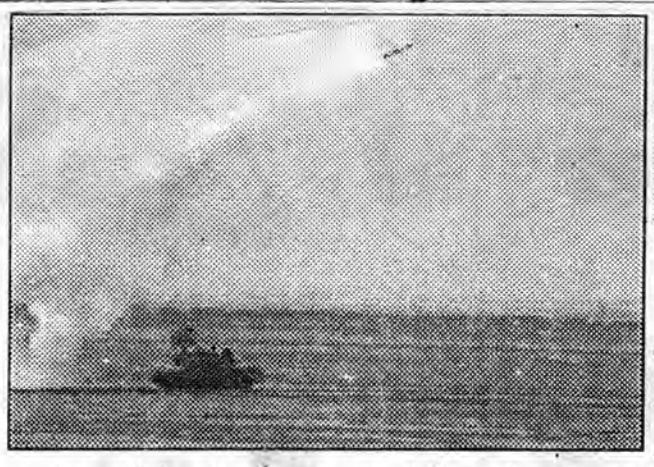

خبرگزاری فرانسه نیز گزارش داد که نیکولاس برنز، معاون امور سیاسی وزارت خارجه آمریکا، که در حال بازدید از روسیه است آشکار ساخت که واشنگتن از این معامله خرسند نیست.

بنابه این گزارش آقای برنز به رادیو "اکو" مسکو گفت که او درباره گزارش های مربوط به فروش این موشک ها به ایران از وزارت خارجه روسیه سوال کرده است که در مقابل وزارت خارجه روسیه قول داد به این سوالات پاسخ دهد.

یک گروه حقوق مدنی در آمریکا سازمان سیا را به محکمه می برد

یک گروه ممتاز حقوق مدنی در آمریکا می گوید به منظور متوقف کردن انتقال مظنونان تروریستی به کشورهایی در خارج از حوزه قضایی آمریکا، سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا، سیا، را به محکمه می کشد.

"اتحادیه آزادی های مدنی آمریکا" (ACLU) که یک سازمان غیردولتی است می گوید سازمان اطلاعات آمریکا هم قوانین آمریکا و هم قوانین بین المللی را زیر پا گذاشته است این دوسیه به نمایندگی از سوی مردی که ادعا می شود به یک زندان مخفی سیا در افغانستان منتقل شده بود تشکیل می شود. کاندولیزا رایس، وزیر خارجه آمریکا، می گوید پیش از آغاز سفر خود به اروپا در روز دوشنبه، درباره گزارش های اخیر دایر بر وجود زندان های مخفی سیا در کشورهای خارجی اظهار نظر خواهد کرد. خانم رایس می گوید به نامه اتحادیه اروپا که در آن نسبت به گزارش های منتشره در ماه گذشته دایر بر استفاده سیا از زندان های مخفی سیا - به خصوص در اروپای شرقی - ابراز نگرانی شده پاسخ خواهد داد. "اتحادیه آزادی های مدنی آمریکا" در بیانیه ای خبری نوشت: این دعوی قانونی متضمن این اتهام است که مقام های سیا در بالاترین سطوح با دادن مجوز به ماموران سازمان برای ربودن یک مرد بیگناه، بازداشت او در بی خبری و قطع تماس کامل با جهان خارج، ضرب و شتم او، خواب کردن او با مواد مخدر و انتقال وی به یک زندان مخفی سیا در افغانستان، قوانین آمریکا و بین المللی را نقض کرده اند."

این بیانیه از زندان مزبور به عنوان "سالت پیت" (نمک چاله) نام می برد.

این سازمان نام و ملیت شاکی را فاش نکرد و تنها گفت که او هفته آینده برای فاش کردن جزئیات این شکایتنامه در یک کنفرانس خبری شرکت خواهد کرد.

"ای سی ال یو" همچنین می خواهد نام شرکت هایی که آنها را به مالکیت و اداره هواپیماهایی متهم می کند که به گفته آن از آنها برای حمل و نقل مخفیانه بازداشتی ها از یک کشور به کشور دیگر استفاده می شود فاش سازد.

در جریان این عملیات فوق العاده سری، آژانس های اطلاعاتی مظنونان تروریستی را در خارج از آمریکا، جایی که تحت حفاظت قوانین این کشور نخواهند بود، جابجا و بازجویی می کنند. آدام بروکس، خبرنگار بی بی سی در واشنگتن، می گوید این موضوع به شدت جنجال آفرین شده است.

سازمان ملل حاضر به شنیدن گزارشی درباره رفتار برما شد

آمریکا شورای امنیت سازمان ملل متحد را قانع کرده است به گزارشی درباره این موضوع که آیا برمه عامل بی ثباتی منطقه است یا خیر گوش فرادهد.

انتظار می رود این جلسه استماع، که در نوع خود بی سابقه است، ظرف دو هفته آینده برگزار شود. جان بولتون، سفیر آمریکا در سازمان ملل آن را گامی "مهم" توصیف کرده است.

آمریکا گفته که مایل است سرمنشی سازمان ملل متحد این گزارش را قرائت کند اما هنوز در این زمینه تصمیمی گرفته نشده است.

تصمیم متفق القول شورای امنیت چند روز پس از آنکه برمه بازداشت خانگی آنگ سان سوچی، رهبر ناراضیان برما را تمدید کرد، اتخاذ می شود.

خانم سوچی، ۶۰ ساله، که در سال ۱۹۹۱ برنده جایزه صلح نوبل شد، ۱۰ سال از ۱۵ سال گذشته را در زندان های برما یا حصر خانگی سپری کرده است.

آقای بولتون روز سه شنبه با ذکر "به وخامت گراییدن اوضاع" برما، یا میانمار، طی نامه ای کتبی خواست شورای امنیت در جریان اوضاع این کشور قرار گیرد.

وی با اشاره به سابقه ضعیف برما در زمینه قاچاق مواد مخدر، نقض گسترده حقوق بشر و مسدود کردن فرآیند گذار به دموکراسی، این کشور را از منابع بی ثباتی در منطقه دانست.

تلاشی در ماه جون برای به بحث گذاشتن وضعیت برما در شورای امنیت با مخالفت روسیه، که از حمایت چین و الجزایر برخوردار بود، به شکست انجامید. آن کشورها استدلال می کردند چنین بحثی خارج از چارچوب دستورالعمل شورای امنیت برای تضمین صلح و امنیت بین المللی است.

آقای بولتون روز جمعه در گفتگو با برنامه "News Hour" بی بی سی از تصمیم شورای امنیت استقبال کرد.

او گفت: "به نظر ما برما معادل تهدیدی علیه صلح و امنیت بین المللی است."

وی گفت "سیاست های سرکوبگرانه داخلی" برما به جاری شدن سیل مهاجران به خارج از آن کشور منجر شده است.

به گفته وی این وضع "به شرایط پس از جنگ اول خلیج فارس زمانی که شورای امنیت سازمان ملل برای نخستین بار سرکوب داخلی را تهدیدی برای صلح و امنیت بین المللی به شمار آورد شباهت زیادی دارد."

د نوبهار په ولسوالی...

چې وروسته ائتلافي خواکونو دچورلکو په واسطه د زابل ولايت لري پرتو سيمو ته خوراکي توکي اوتودې جامې رسولې خو سړ کال دولت او ائتلافي خواکونو دژمنې درارسيدلوڅخه دمخه په لېرې پرتو سيمو کې دخوراکي توکو او تودو جامو د ويش لپاره پيل کړې چې ددې لړې يوه برخه دزابل ولايت دنوبهار په ولسوالي کې پيل شوې ده.

زابل ولايت دنوبهار په ولسوالي کې دائتلافي ميشتو خواکونو دخوراکي توکو، تودو جامو او ترپالونو په ويشلو لاس پورې کړې دي دنوبهار ولسوال محمد ظريف وايي چې دوی ددې ولسوالي په کلیو او بانډو ګرځي او اړو کورنيو ته دا خوراکي توکي وروېشي.

جناب اقای حامد کرزی...

امیدوارم سازمان همکاری اقتصادی که توانسته است در سیزده سال گذشته چارچوب و چشم انداز همکاری های منطقه ای را به صورت جامع و بر اساس منافع مشترک اعضاء ترسیم نماید بتواند، گام های بلندی در راستای تحقق اهداف والای خود که در عهد نامه از میر و دیگر اسناد بنیادین اکو انعکاس یافته است، بردارد. با نهایی شدن و امضاء موافقتنامه تجاری اکو (اکوتا) موافقت نامه حمل و نقل ترانزیت و تاسیس بانک توسعه اکو، شرایط برای ایجاد یک تحول اساسی درمناسبات منطقه ای کشور های عضو فراهم شده است. اکنون کشور های عضو می باید تمام تلاش خود را برای اجرا کردن این موافقتنامه ها ودیگر توافق های منطقه ای در چارچوب اکو بکار گیرند.

اطمینان دارم شرایط رو به رشد کنونی که برخاسته از اراده سیاسی کشور های عضو می باشد با مشارکت هر چه بیشتر این کشور ها بخصوص کشور دوست و برادر افغانستان حمایت و پشتیبانی شخص جناب عالی به توسعه هر چه بیشتر همکاری های منطقه ای و در نتیجه رفاه و اسایش ملت های منطقه منجر خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران همانند گذشته تمامی تلاش خود را برای پیشبرد اهداف اکو بکار بسته و همواره اماده گسترش روابط دو جانبه و منطقه ای با کشور های عضو می باشد.

ازخداوند متعال استمرار سلامتی جناب عالی و بهروزی و سعادت ملت دوست افغانستان را مسالت دارم.

محمود احمدی نژاد رئیس جمهور اسلامی ایران

رفت و امد از مسیر ...

این بندر قبل از ظهر دیروز به ساعت ۹ و پانزده گشوده شد دروازه منطقه سرحدی میان افغانستان و پاکستان در سپین بولدک ولایت قندهار که روزانه صدها نفر از ان عبور و مرور میکنند روز پنجشنبه زمانی مسدود گردید که برخورد لفظی میان نیروهای دولتی افغان و محافظین سرحدی پاکستان رخ داد که این برخورد لفظی بعداً منجر به برخورد فزیکی گردید و دو تن از سربازان افغان نیز جراحت برداشتند و یک نظامی پاکستان نیز ساعت ها در اسارت نیروهای افغان در امد بود پاکستان در چندین نقطه مرزی در جنوب، شرق و شرق کشور محلات عبور و مرور دارد.

نن په کابل کې لوبه...

دغه راز هند، ترکیه، متحد عرب امارات، قزاقستان او قرغزستان هم په دې غونډه کې ګډون کوي.

برخه وال هیوادونه به د وزیرانو او نورو لوړ پوړو مامورینو په کچه استازي لري د افغانستان د بهرنیو چارو وزارت وایي دا کانفرانس په سیمه کې د اقتصادي پرمختیا لپاره یوه بې ساري موقع پیدا کوي او ورسره به د امنیت په شنه کولو کې هم لاس وکړي. دا کانفرانس به د سیمې د هیوادونو او برخه والو ترمنځ پر اقتصادي همکاری هم غور کوي.

تمه ده چې پر برېښنا، انرژی، ترانسپورت، ترانزیت سوداګری، د پولو د کنترول، پانګونې او د سوداګریز چاپېریال لپاره د شرایطو د چمتو کولو پر برخو خبرې وکړي.

چهار کشته در حمله...

به گفته این منبع، در اثر این انفجار ولسوال مذکور همراه با دو تن از محافظانش به قتل رسیده و سه تن از فراد پولیس زخمی شدند.

شبه نظامیان مظنون به عضویت در گروه طالبان، روز جمعه به یک گشت امنیتی درولسوالی نوزاد ولایت هلمند حمله کردند که در اثر آن یک تن کشته و ۵ نفر دیگر زخمی شدند.

ارداده
زیرنظر هیات تحریر انتشار میابد
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: سهراب دیدار
ارداده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر ۹۵)
تیلفون موبایل: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶
ERADA Daily
روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: صدیق الله "صادق" و احمد شاه "وحدت"
چاپ: مطبعه مرکزنشراتی افغان
قیمت یک شماره ۳ افغانی
Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Suhrab Didar (Mobil Phone: 070222726)
Composed & designed by : sidiq ullah (sadiq) & Ahmad shah (wahdat)
eradadaily@hotmail.com